

Retningslinjer for bruk av ESAS -r			II G-L1402/06-22	
Utgave: 2.01	Utarbeidet av: Palliativt team	Godkjent av Avd.sjef Per Arne Lien	Gjelder fra: 13.11.2018	Side 1 av 2

1. Hensikt og omfang

Edmonton Symptom Assessment System Revised (ESAS-r) er et selvrapporteringskjema for noen av de vanligste symptomene palliative kreftpasienter opplever. Formålet med skjemaet er bedre kartlegging av pasientenes symptomer, noe som igjen skal bidra til økt kvalitet på behandling og pleie. Skjemaet er et godt utgangspunkt for kommunikasjon, og det er også velegnet for å evaluere effekt av behandlingstiltak. Det er lett å anvende/forstå og lite tidkrevende i bruk.

Edmonton Symptom Assessment System Revised (ESAS-r) kan benyttes for alle pasienter med langkommet sykdom. I Norge anbefales rutinemessig bruk av ESAS-r i palliativ behandling. Bruk av skjemaet er også et av kriteriene for å utløse ICD10-kode Z51.50.

2. Ansvar/målgruppe

Leder har ansvar for implementering av ESAS-r. Leger og sykepleiere som har daglig ansvar for behandling og pleie av pasienten, er brukere av ESAS-r.

3. Handling

Bruk av skjemaet er en god innfallsport for kommunikasjon, og det kan føre til at flere plager blir oppdaget.

Skjemaet består av 8 av de vanligste symptomene palliative kreftpasienter opplever: Smerte, slapphet, døsighet, kvalme, nedsatt matlyst, tung pust, depresjon og angst. I tillegg er det et spørsmål om generelt velvære "Alt tatt i betraktning, hvordan har du det i dag?", samt mulighet for å føre på annet symptom som plager pasienten (f eks forstoppelse). For hvert symptom benyttes det numerisk skala (NRS) som går fra 0 (ingen plage) til 10 (verst tenkelig plage). Pasientens svar overføres til et grafisk oversiktsskjema som gir innblikk i symptomutvikling over tid.

Ideelt sett er det pasienten selv som skal fylle ut ESAS-r. Hvis en pasient av ulike årsaker ikke klarer å fylle ut skjemaet, kan dette bli gjort med assistanse fra ansatte eller pårørende.

På skjemaet er det en rubrikk hvor en krysser av for hvem som har fylt ut skjemaet.

Det anbefales at pasienter fyller ut skjemaet regelmessig.

Fortell at hans/hennes egen vurdering av plagene er viktig for å kunne tilby best mulig behandling og pleie. Svarene vurderes av lege på previsitt og tas opp med pasienten på visitt.

Referanser

1. Bruera E, Norma K, Miller MJ, Selmser P, Mcmillan K. The Edmonton symptom assessment system (ESAS): A simple Method for the Assessment of palliative care patients. J Palliat Care 1991;7:6-9.
2. Nekolaichuk C, Watanabe S, Beamont C. The Edmonton symptom assessment system: a 15-year retrospective review of validation studies (1991-2006). Palliat Med 2008;22:111-22.
3. Helsedirektoratet. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliativ kreftomsorg. Helsedirektoratet; 2007.
4. Garyali A, Palmer LJ, Yennurajalingam S, Zhang T, Pace EA, Bruera E. Errors in symptom intensity self-assessment by patients receiving outpatient palliative care. Journal of Palliative Medicine 2006;9:1059-65.
5. Watanabe S, Nekolaichuk C, Crystal B, Mawani A. The Edmonton symptom assessment system- what do patients think? Support Care Cancer 2008.